



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 522/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného WEBBER LEGAL, s.r.o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. RA-8Csp/219/2017-851 z 2. mája 2025 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci**

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a práva podľa čl. 38 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“) č. k. RA-8Csp/219/2017-851 z 2. mája 2025 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať mu trovy vzniknuté v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako žalovaný uspel v spore, v ktorom sa žalobca domáhal zaplata 4 511,60 eur s príslušenstvom z titulu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Posledným rozsudkom vo veci samej bola žaloba zamietnutá a neúspešný žalobca bol zaviazaný k povinnosti nahradiť sťažovateľovi trovy prvoinštančného konania, odvolacích konaní, ako aj dovolacieho konania.

3. Nadväzne okresný súd I. výrokom uznesenia č. k. RA-8Csp/219/2017-832 z 18. marca 2025 zrušil predošlé rozhodnutie o výške trov konania, t. j. uznesenie Okresného súdu Revúca

č. k. 8Csp/219/2017-606 z 23. júla 2020 v spojení s uznesením č. k. 8Csp/219/2017-613 z 2. septembra 2020 (ďalej aj „predošlé rozhodnutie o výške trov konania“), ktorým bol sťažovateľ vzhľadom na pôvodný výsledok sporu zaviazaný k povinnosti nahradiť (v tom čase úspešnému) žalobcovi trovy prvoinštančného konania vo výške 91,79 eur. Druhým výrokom okresný súd rozhodol o výške právoplatne priznaného nároku na náhradu trov konania a zaviazal žalobcu k povinnosti nahradiť sťažovateľovi trovy prvoinštančného konania vo výške 1 560,48 eur, trovy odvolacích konaní vo výške 818,47 eur a trovy dovolacieho konania vo výške 205,96 eur.

4. Proti tomuto rozhodnutiu vydanému vyšším súdnym úradníkom podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej namietal procesný postup okresného súdu spočívajúci v zrušení predošlého rozhodnutia o výške trov konania, pretože k jeho zániku došlo *ipso facto* už zrušením predchádzajúceho rozsudku odvolacieho súdu zo strany Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Zároveň vyjadril nesúhlas s nepriznaním náhrady trov za 4 úkony právnej služby vrátane nepriznania odmeny za stratu času stráveného čakaním na pojednávanie 21. augusta 2018 (v čase 10.30 – 13.30 h). Považoval za rozporné s princípom všeobecnej spravodlivosti, aby z dôvodu nesprávnej organizácie súdu znášal trovy konania advokáta čakajúceho 3 hodiny na pojednávanie, ktorý z toho dôvodu nevykonával inú činnosť a nepatrila mu za to odmena vo forme náhrady trov konania. Poukázal na čl. 4 základných princípov Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a na § 13a ods. 5 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

5. Napadnutým uznesením okresný súd sťažnosť sťažovateľa zamietol. Vo vzťahu k namietanému procesnému postupu uviedol, že ak dôjde k zrušeniu rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania, musí byť zrušené i súvisiace rozhodnutie o výške trov konania. Ak mal vyšší súdny úradník rozhodovať o výške trov konania, muselo byť skoršie rozhodnutie o výške trov najprv zrušené. Vzhľadom na to, že túto situáciu nerieši procesný predpis, vyšší súdny úradník správne postupoval podľa čl. 4 ods. 1 CSP. Vo vzťahu k požadovanej náhrade trov za stratu času okresný súd uznal, že advokát sa musel dostaviť na súd o 10.30 h na základe predvolania súdu a že žiadna zo strán sporu nezavinila oneskorenie začatia pojednávania, avšak počas tohto času neboli poskytované právne služby, a preto za tento čas nemožno priznať advokátovi ani odmenu ani náhradu za stratu času.

## II.

### Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti cituje odôvodnenia rozhodnutí okresného súdu. Trvá na tom, že prvý výrok napadnutého uznesenia je nadbytočný a okresný súd o tom nemusel samostatne rozhodovať. Uvedené podľa jeho názoru vyplýva z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4Obdo/7/2018 z 28. februára 2019, v zmysle ktorého vydanie uznesenia o náhrade trov konania v konkrétnej výške je jednostranne závislé od existencie právoplatného rozhodnutia vo veci; zrušením rozsudku odvolacieho súdu uznesenie o výške náhrady trov konania ako závislé rozhodnutie stratilo svoj podklad. Napadnuté uznesenie je podľa názoru sťažovateľa ústavne neudržateľné, pretože je v rozpore s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

7. Vo vzťahu k druhej námietke sťažovateľ zotrváva na názore, že mu patrí odmena vo výške dvojnásobku základnej sadzby tarifnej odmeny za účasť na pojednávaní (a to za každé začaté dve hodiny) alebo náhrada za stratu času, prípadne peňažný ekvivalent uvedených alternatív, a to s poukazom na čl. 4 CSP a § 13a ods. 5 vyhlášky. Z napadnutého uznesenia sa však nedozvedá, z akého dôvodu okresný súd neaplikoval tieto ustanovenia na danú vec. Ak okresný súd odmenu sťažovateľovi nepriznal s odôvodnením, že počas tohto času neboli poskytované právne služby, ide o odôvodnenie nelogické a vnútorne rozporné. Zastáva názor, že takéto odôvodnenie sa môže viazať maximálne k tomu, prečo súd za toto čakanie nepriznal tarifnú odmenu. Naopak, za stratu času sa poskytuje náhrada za stratu času a počas straty času, napr. počas cesty na a z pojednávania rovnako nie sú zo strany advokáta poskytované právne služby. V tomto kontexte úplne absentuje odôvodnenie v tom smere, z akého dôvodu nebola advokátovi priznaná ani náhrada za stratu času.

### III.

#### **Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti**

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľa o porušení jeho práv pri rozhodovaní o výške právoplatne priznaného nároku na náhradu trov konania, a to z dôvodu procesného pochybenia, ako aj z dôvodu nepriznania náhrady trov konania za čas strávený čakaním na pojednávanie.

9. Sťažnostné námietky smerujú proti rozhodnutiu všeobecného súdu o výške trov konania. V nadväznosti na to ústavný súd považuje za žiaduce poukázať v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína nielen svoje postavenie nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ale aj to, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania ako integrálnej súčasť súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (m. m. I. ÚS 40/2012, I. ÚS 630/2017). Ak ústavný súd v minulosti rozhodol o porušení práv sťažovateľov rozhodnutiami všeobecných súdov o trovách konania, bolo to napríklad v prípadoch nerešpektovania príslušných ustanovení zákona, resp. vyhlášky (II. ÚS 82/09, I. ÚS 119/2012, II. ÚS 536/2018) a tiež v prípade nedostatočného odôvodnenia právnych záverov všeobecného súdu (I. ÚS 423/2010, IV. ÚS 513/2018).

10. O žiaden z týchto prípadov v danej veci nejde. K tomuto záveru ústavný súd dospel po tom, čo sa oboznámil s dôvodmi napadnutého uznesenia. Okresný súd, aplikujúc a riadne interpretujúc príslušné zákonné ustanovenia Civilného sporového poriadku, ako aj ustanovenia vyhlášky, síce v stručnosti, no dostačujúco vysvetlil svoj postoj k premenným rozhodným pre vyčíslenie trov konania. Primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim sa javí aj spôsob, akým okresný

súd reflektoval na tvrdenia, ktoré sťažovateľ uviedol v rámci sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka.

11. Sťažovateľ v prvom rade namietal nesprávny a nadbytočný postup okresného súdu, ak prvým z výrokov napadnutého uznesenia zrušil predošlé rozhodnutie o výške trov konania. Týmto predošlým rozhodnutím bol sťažovateľ zaviazaný k povinnosti nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 91,79 eur. Po tom, čo bol rozsudok krajského súdu vo veci samej zrušený dovolacím súdom, a následne sa rozhodlo v prospech sťažovateľa, zmenil sa i výrok o nároku na náhradu trov konania, avšak bez toho, aby sa súčasne zrušilo nadväzujúce predošlé rozhodnutie o výške trov konania. Snahou okresného súdu tak bolo dosiahnuť stav, aby v konaní neboli dve rozhodnutia o výške trov konania a dosiahlo sa rozumné usporiadanie procesných vzťahov a čistota procesného postupu.

12. Ústavný súd tento zámer a procesný postup okresného súdu nevyrušuje. Dokonca i rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Obdo/7/2018 z 28. februára 2019, na ktoré sťažovateľ poukazoval, formálne obsahuje výrok o zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške trov konania. Najvyšší súd dôvodil tým, že rozhodnutie o výške trov konania je svojou povahou závislým výrokom k zrušenému meritórnemu rozhodnutiu, a teda účinky zrušenia sa musia vzťahovať aj na toto dovolaním nenapadnuté rozhodnutie. S poukazom na ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, ako aj rozhodnutia ústavného súdu dodal, že bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie by zostalo uznesenie o výške náhrady trov konania osamotené, strácalo by rozumný zmysel, čo by zároveň odporovalo princípu právnej istoty. Argumentácia sťažovateľa sa tak celkom zjavne rozchádza s obsahom a podstatou rozhodnutia najvyššieho súdu v časti trov konania a nie je spôsobilá založiť pochybnosti o ústavnej udržateľnosti prvého výroku napadnutého uznesenia.

13. Okrem toho ústavný súd podotýka, že v tejto časti ústavnej sťažnosti chýba previazanosť údajného pochybenia s právami sťažovateľa, ktoré mal okresný súd svojím postupom porušiť. Zrušené rozhodnutie o výške trov konania znelo v neprospech sťažovateľa a aj keby tento výrok nebol súčasťou napadnutého uznesenia, tak ako sa toho domáha, vo výsledku by to na situácii sťažovateľa nič nezmenilo. Okresný súd neuprel sťažovateľovi žiadne z označených práv, čo ústavný súd vedie k záveru, že medzi týmto výrokom napadnutého uznesenia a obsahom namietaných práv neexistuje žiadna príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení.

14. Vo vzťahu k druhej námietke je vhodné poukázať na znenie § 13 ods. 1 písm. e) vyhlášky, v zmysle ktorého odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí „za účasť na konaní pred súdom alebo iným orgánom a na konaní o zmieri“, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín. Okresný súd v tom smere konštatoval, že pojednávanie trvalo od 13.30 h do 14.05 h. Za čas strávený čakaním na začatie pojednávania okresný súd nemohol priznať sťažovateľovi odmenu, pretože by to nezodpovedalo citovanému zákonnému ustanoveniu. Priznanie takejto odmeny nemohol oprieť ani o § 17 ods. 1 vyhlášky, pretože podľa tohto ustanovenia patrí advokátovi náhrada „za čas strávený cestou do tohto miesta (ktoré nie je sídlom advokáta, pozn.) a späť“, a nie za čas strávený čakaním na začatie pojednávania. S ohľadom na uvedené sa ústavný súd nedomnieva, že by dôvody rozhodnutia okresného súdu, pre ktoré nepriznal sťažovateľovi odmenu za čas strávený čakaním na pojednávanie, odporovali relevantnej právnej úprave, boli neodôvodnené alebo arbitrárne.

15. Pokiaľ sa sťažovateľ v súvislosti s náhradou za stratu času stráveného čakaním na pojednávanie domáha aplikácie čl. 4 CSP a § 13a ods. 5 vyhlášky, je potrebné uviesť, že v zmysle tohto ustanovenia vyhlášky patrí advokátovi „za úkony právnej služby“, ktoré nie sú uvedené v ods. 1 a 2, odmena ako „za úkony, ktoré sú im povahou a účelom najbližšie.“ Podľa tohto ustanovenia nemožno teda vyúčtovať akékoľvek úkony právnej služby, ale len také, ktoré sú povahou a účelom najbližšie úkonom uvedeným v ods. 1 a 2 [k tomu pozri napr. *Fiačan, I., Kerecman, P., Baricová, J., Hellenbart, V., Sedlačko, F. a kol.* Vyhláška o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (advokátska tarifa). Komentár. 2. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2024, s. 140 – 169]. I v tomto kontexte teda obostojí právny záver okresného súdu o tom, že v čase čakania na pojednávanie advokát nevykonával žiaden z úkonov právnej služby. Súčasne je potrebné mať na zreteli znenie § 251 CSP, a to, že na priznanie náhrady trov konania za konkrétny výdavok je nevyhnutné, aby išlo o výdavok vzniknutý v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva, ktorý bol stranou sporu preukázaný, odôvodnený a účelne vynaložený. Všeobecnému súdu prináleží hodnotiť ako kritérium pre ich priznanie ich účelnosť, resp. nevyhnutnosť. Táto otázka je vecou úvahy (diskrécie) všeobecného súdu, ktorá musí byť aj vždy primerane odôvodnená. Z napadnutého uznesenia sa ústavný súd presvedčil, že okresný súd si túto svoju povinnosť splnil, pretože napriek nespornej stručnosti odôvodnenia napadnutého uznesenia z jeho dôvodov vyplýva dostatok právne relevantných argumentov odôvodňujúcich ním prijaté rozhodnutie.

16. Nepriznanie náhrady trov konania podľa predstáv sťažovateľa, teda nie úplne v takej výške, ako očakával, nezakladá nezakonnosť rozhodnutia, tobôž jeho neústavnosť, ak k takému záveru dospel konajúci všeobecný súd po dôslednom vyhodnotení jednotlivých úkonov, ktoré následne nachádzajú svoje vyjadrenie v odôvodnení rozhodnutia, čo bol aj tento prípad. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom okresného súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o „neudržateľnosti“ či arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia.

17. Ústavný súd tak sumarizuje, že okresným súdom aplikovaný postup nezakladá dôvod na jeho výnimočný zásah do napadnutého uznesenia v súlade s právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Nebolo zistené, že by posudzované uznesenie okresného súdu bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, v rozpore (nesúlade) s platnou právnou úpravou týkajúcou sa náhrady trov konania či nedostatočne odôvodnené. Ako už bolo uvedené, vzhľadom na predmet napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorým bolo rozhodnuté o výške trov konania, by zásah ústavného súdu mohol odôvodňovať jedine výnimočný exces v postupe a záveroch uznesenia okresného súdu rozporný so samotnými princípmi spravodlivého súdneho konania, aký v okolnostiach danej veci ústavným súdom zistený nebol.

18. Pretože v danom prípade okresný súd pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov a svoje závery dostatočným spôsobom odôvodnil, ústavný súd dospel k záveru, že námietka sťažovateľa o ústavnej neudržateľnosti napadnutého uznesenia nemá opodstatnenie, a tak odmietol jeho ústavnú sťažnosť vo vzťahu k namietanému čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. Z obsahu ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ vo vzťahu k porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu neposkytol žiadne ústavnoprávne zdôvodnenie a porušenie svojich majetkových práv odvíja iba od porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Práve s ohľadom na argumentačné prepojenie oboch uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť ani k porušeniu označených majetkových práv, a preto aj v tejto časti ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 38 charty sťažovateľ v ústavnej sťažnosti neuviedol žiadnu právnu argumentáciu, preto sa ňou ústavný súd osobitne nezaoberal a v tejto časti odmietol jeho ústavnú sťažnosť z dôvodu podľa § 56 ods. 2 písm. c) v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde pre nedostatok náležitostí ustanovených zákonom.

21. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 3. septembra 2025**

**Jana Baricová**  
**predsedníčka senátu**